



Infoblad B: Communicatie over duizendknoop

Communicatie binnen eigen organisatie

Voor een eenduidige aanpak van Aziatische duizendknopen is bewustwording en kennisontwikkeling van belang bij alle relevante afdelingen en personen in de organisatie. Denk hierbij aan afdelingen en personen verantwoordelijk voor groenbeheer, natuurbeheer, beheer van infrastructuur en wegen, waterbeheer, vastgoed en grondzaken (pacht, uitgifte grond, ontwikkeling terreinen), juridische zaken (verantwoordelijkheden, conflicten).

Interne bewustwording over de problematiek en aanpak van duizendknopen kan op verschillende manieren worden gecreëerd. Organiseer bijvoorbeeld themabijeenkomsten of lunchmeetings over exoten of specifiek duizendknoop. Ook veldbezoeken naar duizendknoophaarden of locaties waar duizendknoop bestreden wordt helpen in de communicatie. De start van het groeiseizoen of veldseizoen is een belangrijk moment om extra alertheid te creëren binnen organisatie ten aanzien van duizendknoop, met name voor medewerkers van de buitendienst.

Zorg dat intern de procedure bekend is om (nieuwe) groeilocaties van Aziatische duizendknopen op eigen terrein te melden en te registreren. Daarmee is ook bekend welk informatiesysteem geraadpleegd moet worden voor de actuele groeilocaties. Zorg dat het systeem openbaar en eenvoudig toegankelijk is. Daarnaast is het van belang dat men op de hoogte is van de interne procedures en afspraken (bestek- en contractteksten) voor verschillende werkzaamheden op of rondom duizendknoophaarden en waar actuele informatie te vinden is over het verwijderen en beheersen van duizendknoop (bijvoorbeeld www.bestrijdingduizendknoop.nl).

Communicatie bij werkzaamheden door derden

Werkzaamheden (maaïen, snoeien, grondwerkzaamheden, civiel werk, slopen, bouwen) worden vaak uitbesteed aan externen (hoveniers, aannemers). Indien een werk wordt aanbesteed of offerte wordt aangevraagd, is het van belang om de (beoogde) uitvoerder van de werkzaamheden tijdig te informeren wat de gewenste werkwijze is. Voor veel voorkomende situaties en werkzaamheden zijn infobladen ontwikkeld voor het voorkomen van verspreiding van duizendknoop of het verwijderen of beheersen van duizendknoop (<https://bestrijdingduizendknoop.nl/protocol>). Relevante passages over omgaan met duizendknoop kunnen ook in bestekken of contracten worden opgenomen.

Het is wenselijk om een ingehuurde aannemer of hovenier te vragen een plan van aanpak uit te werken hoe tijdens werkzaamheden wordt voorkomen dat Aziatische duizendknopen zich vestigen of verder worden verspreid. Daarnaast kan uitvoerders van werkzaamheden gevraagd worden om aan te tonen dat ze een instructie hebben gevolgd voor het herkennen van of werken met duizendknoop en andere exoten. Tot slot verdient het aanbeveling om bij een startoverleg op locatie met de uitvoerenden van de werkzaamheden specifiek aandacht te besteden aan het herkennen van duizendknoop en de afgesproken werkwijze bij plekken waar duizendknoop voorkomt. De relevante infobladen kunnen als naslagwerk beschikbaar gemaakt worden op de locatie (bijvoorbeeld in de bouwkeet).

Als een hoofdaannemer deelwerkzaamheden uitbesteed aan een onderaannemer dient ook de onderaannemer aantoonbaar op de hoogte te zijn van de afgesproken werkwijzen rondom duizendknopen.



Communicatie richting burgers

Het is van belang om ook burgers te informeren over de problematiek van Aziatische duizendknopen en hoe terreineigenaren omgaan met deze soort. Hierbij moet niet alleen worden gedacht aan overheden, zoals gemeenten en provincies, die een taak hebben in het informeren van hun inwoners. Ook terreineigenaren hebben belang bij een goede communicatie richting omwonenden om bewustwording te creëren en verspreiding te voorkomen door bijvoorbeeld het dumpen van tuinafval met duizendknoopresten in hun gebied.

Burgers kunnen bovendien een grote rol spelen bij het signaleren van nieuwe groeilocaties. Hiervoor is het van belang dat bewoners duizendknopen kunnen herkennen en weten hoe ze om moeten gaan met deze soorten zowel in openbaar gebied als in eigen tuinen.

Op de volgende websites staan voorbeelden van informatie van gemeentes:

- <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/japanse-duizendknoop/>
- https://www.arnhem.nl/inwoners/wonen_en_milieu/Groenbeheer/Overlast_exotische_plantensoorten/Japanse_duizendknoop
- https://www.hilvarenbeek.nl/voor-bewoners/japanse-duizendknoop_3955?pk_campaign=Redirects&pk_kwd=duizendknoop
- <https://www.uden.nl/inwoners/wonen/bestrijding-japanse-duizendknoop/>

In communicatie naar burgers zijn de volgende onderdelen van belang:

- Waarom vormen Aziatische duizendknopen een probleem?
- Herkenning van duizendknopen
- Meldpunt voor groeilocaties van duizendknopen
- Instructie of handvatten voor het verwijderen van duizendknopen in tuinen en het omgaan met plantenresten van duizendknoop
- Toelichting wat de gemeente doet aan het voorkomen van verspreiding en het beheersen en verwijderen van groeilocaties
- Waarschuwing om duizendknopen niet zomaar te eten i.v.m. eventuele aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen

Informatiesysteem groeilocaties

Voor terreinbeheerders en terreineigenaren is het belangrijk om een informatiesysteem te hebben waarin groeilocaties gemeld en geregistreerd kunnen worden. Dit kan een eigen (intern) systeem zijn of een landelijk systeem. Voorbeelden van landelijke informatiesystemen zijn:

- Nationale Databank Flora en Fauna NDFF (www.ndff.nl)
- Waarneming.nl (www.waarneming.nl), met als mobiele applicatie ObsMapp (voor Android) en , iObs (voor Apple)
- snApp de exoot (<https://snappdeexoot.nl>) met een gelijknamige mobiele applicatie voor Android en Apple

Het informatiesysteem is het eerste loket om te achterhalen waar actuele groeilocaties zijn, als voorbereiding op werkzaamheden zoals grondverzet en maaien. Onder meer voor grondverzet in de winter is een actueel overzicht van groeilocaties van grote waarde, omdat duizendknopen dan bovengronds afsterven en groeilocaties in het veld minder goed te herkennen zijn.

Het wordt sterk aanbevolen om de groeilocaties die in een eigen informatiesysteem zijn opgeslagen ook te delen met de NDFF, zodat deze landelijke database een zo compleet en actueel mogelijk overzicht biedt van groeilocaties van duizendknoop.